

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 3321
Tarih : 19.08.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 19.08.2019
Sayı: -120.10-E 00000521504

E.00000521504

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Faaliyete başladığı günden beri işkence, kötü muamele ve hak ihlalleri ile gündeme gelen Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi hakkında son günlerde basında vahim işkence haberleri yer almıştır. Öte taraftan insan hakları kuruluşları, barolar ve tutuklu ailelerine yapılan başvurularda açığa çıkan ağır hak gaspları, keyfi infaz yakmalar, kötü muamele ve işkence iddiaları başta Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi olmak üzere genel olarak cezaevlerinde işkencenin sistematik bir hal aldığına dair kaygıları büyötmektedir. Anayasa'nın "İşkence Yasağı", Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen 'Prensipier Bütünü 'ne', Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Avrupa Cezaevi Kuralları'na aykırılık teşkil eden uygulama iddialarının aydınlatılması, işkence başvurularının incelenmesi, başta Elazığ cezaevi olmak üzere cezaevlerinde işkence ve hak ihlallerinin araştırılması, insanlık suçu işleyen tüm sorumluların yargı önüne çıkarılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

ÖZET GEREKÇE

Elazığ Cezaevi'ndeki işkence iddiaları üzerine tutuklularla görüşen Diyarbakır Barosu ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği, bir basın açıklaması yaparak Adalet Bakanlığı, barolar ve Meclis'teki siyasi partilere, "Cezaevine gidin, işkenceye tanıklık edin" çağrısında bulunmuşlardır. Diyarbakır Barosu ve ÖHD'nin 09.08.2019 tarihinde yapılan basın açıklamasında Diyarbakır Barosu ve ÖHD'nin avukatlarınca 04.08.2019 tarihinde Elazığ 2 No'lu Cezaevi'nde tutsaklarla yapılan görüşmede, mahpusların gardiyanlar tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını dile getirmiş, mahpusların vücutlarında işkenceye bağlı yoğun ekimozlar, şişlikler olduğu, mahpuslardan M.K. ve A.D.'nin avukat görüşme odasında üstünü çıkararak darp ve cebir izlerini gösterdiği, tutukluların odalar arasında konuştukları için gardiyanların kendilerine saldırdığını belirttikleri, "B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, C61, C62, C63, C64, C65, C66, C67, C68, C69 numaralı odalarda bulunan mahpusların da işkenceye maruz kaldığı, bu iddialar doğruysa yaklaşık 50 mahpusun işkenceye uğradığı anlamına geldiği, tutukluların yaşananlara karşı savcılık ve diğer yetkililere yazdıkları dilekçelere, geç cevap verildiği, cezaevinde kapalı devre sistem kurulduğu ve yetkililerin üstünkörü incelemelerde bulunduğu dile getirilmiştir. Yetkililerin kayıtsız tutumunun cezaevindeki işkence ve hak ihlallerinin daha da artmasına neden olduğu belirtilmiştir.

4 Ağustos 2019 tarihinde gardiyanlarca odalara yapılan baskın sonucu 50 den fazla tutsağın diğer odalarla iletişim kurdukları bahanesiyle öldüresiye fiziki şiddete maruz bırakılmış olduğu, saldırı sonucunda çok sayıda mahpusun yaralandığı ancak tedavilerinin yapılmadığı, mahkûmlardan M.K.'nin başına aldığı darbeler sonucu konuşma yetisini kaybettiği, bir başka mahpusunda işitme kaybı olduğu diğer birçok mahpusun vücudunun çeşitleri yerlerinden yaralanmış oldukları, işkenceye maruz kalan tutuklu ve hükümlülere ayrıca kasıtlı olarak disiplin cezaları verilerek infazlarının yakıldığı iddiaları bulunmaktadır.

Cezaevlerinde keyfi şekilde infaz yakma uygulaması ciddi bir hak gaspı ve hukuki olmayan fiili bir cezai işleme dönüşmesi hukukun ayaklar altına alınmasıdır ve çok ağır bir insan hakları ihlalidir. İnfaz yakma adı altındaki bu uygulama araştırılmalı ve kötü niyetle kullanımının önüne geçilmelidir.

İşkence ve kötü muamele dünyanın her yerinde insanlık onuruna karşı işlenmiş bir suç
suçlar için zaman aşımı yoktur. Elazığ 2 No'lu Cezaevi'nde gördüğü işkence sonucu konuşma
yetisini kaybettiği bildirilen M.K, ve diğer tutuklu ve hükümlülerin, Denizli T tipi Cezaevi'nde
tutuklu Bawer Eye ve diğer mahkumların durumlarının incelenmesi, keyfi infaz yakmaların
incelenmesi, hukuksuz her türlü uygulamanın açığa çıkarılması, mahkumların yaşam haklarını
ihlali konusunun araştırılması, işkence ve kötü muamele iddialarının acil, etkin şekilde
soruşturularak bütün sorumluların yargı önüne çıkartılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci,
İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz
ederiz.

GEREKÇE

Son yıllarda Türkiye’de ağırlaşan adaletsizlik, hukuksuzluk ve keyfiyetin en ağır sonuçları cezaevlerinde tezahür etmektedir. Tutuklu ve hükümlülere yönelik ağır baskı ve şiddet politikası izlenmekte; çıplak arama, ayakta sayım gibi insanlık onuru ile bağdaşmayan, mahkumları itaat etmeye zorlama amacı güden uygulamalar cezaevlerinde işkence yapmanın girizgahı olarak yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Elazığ Cezaevi başta olmak üzere cezaevlerinde dayak, şiddet, işkence yapıldığı, türlü bahanelerle mahkûmlara ağır baskı ve saldırıların yaygınlaşarak arttığı defaatle basında yer almasına rağmen sorunlar çözülmemekte işkence iddiaları büyüyerek sürmektedir. Anayasanın, yasaların, Türkiye’nin taraf olduğu temel insan hakları sözleşmelerinin uygulamada yok sayılmasının yol açtığı işkence olgusu, **“Kanunun bittiği yerde zulüm başlar”** kanaatini doğrular niteliktedir.

Elazığ Cezaevi’ndeki işkence iddiaları üzerine tutuklularla görüşen Diyarbakır Barosu ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği, bir basın açıklaması yaparak Adalet Bakanlığı, barolar ve Meclis’teki siyasi partilere, “Cezaevine gidin, işkenceye tanıklık edin” çağrısında bulunmuşlardır. Diyarbakır Barosu ve ÖHD’nin 09.08.2019 tarihinde yapılan basın açıklamasında Diyarbakır Barosu ve ÖHD’nin avukatlarınca 04.08.2019 tarihinde Elazığ 2 No’lu Cezaevi’nde tutsaklarla yapılan görüşmede, mahpusların gardiyanlar tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını dile getirmiş, mahpusların vücutlarında işkenceye bağlı yoğun ekimozlar, şişlikler olduğu, mahpuslardan M.K. ve A.D.’nin avukat görüşme odasında üstünü çıkararak darp ve cebir izlerini gösterdiği, tutukluların odalar arasında konuştukları için gardiyanların kendilerine saldırdığını belirttikleri, “B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, C61, C62, C63, C64, C65, C66, C67, C68, C69 numaralı odalarda bulunan mahpusların da işkenceye maruz kaldığı, bu iddialar doğruysa yaklaşık 50 mahpusun işkenceye uğradığı anlamına geldiği, tutukluların yaşananlara karşı savcılık ve diğer yetkililere yazdıkları dilekçelere, geç cevap verildiği, cezaevinde kapalı devre sistem kurulduğu ve yetkililerin üstünkörü incelemelerde bulunduğu dile getirilmiştir. Yetkililerin kayıtsız tutumunun cezaevindeki işkence ve hak ihlallerinin daha da artmasına neden olduğu belirtilmiştir.

4 Ağustos 2019 tarihinde gardiyanlarca odalara yapılan baskın sonucu 50 den fazla tutsağın diğer odalarla iletişim kurdukları bahanesiyle öldüresiye fiziki şiddete maruz bırakılmış olduğu, saldırı sonucunda çok sayıda mahpusun yaralandığı ancak tedavilerinin yapılmadığı, mahkumlardan M.K.’nin başına aldığı darbeler sonucu konuşma yetisini kaybettiği, bir başka mahpusunda işitme kaybı olduğu diğer birçok mahpusun vücudunun çeşitleri yerlerinden yaralanmış oldukları, işkenceye maruz kalan tutuklu ve hükümlülere ayrıca kasıtlı olarak disiplin cezaları verilerek infazlarının yakıldığı iddiaları bulunmaktadır.

Cezaevlerinde keyfi şekilde infaz yakma uygulaması ciddi bir hak gaspı ve hukuki olmayan fiili bir cezai işleme dönüşmesi hukukun ayaklar altına alınmasıdır ve çok ağır bir insan hakları ihlalidir. İnfaz yakma adı altındaki bu uygulama araştırılmalı ve kötü niyetle kullanımının önüne geçilmelidir.

E.00000521504

İşkence ve kötü muamele dünyanın her yerinde insanlık onuruna karşı işlenmiş bir suçtur ve için zaman aşımı yoktur. Elazığ 2' No'lu Cezaevi'nde gördüğü işkence sonucu konuşma yetisini kaybettiği bildirilen M.K, ve diğer tutuklu ve hükümlülerin, Denizli T tipi Cezaevi'nde tutuklu Bawer Eye ve diğer mahkumların durumlarının incelenmesi, keyfi infaz yakmaların incelenmesi, hukuksuz her türlü uygulamanın açığa çıkarılması, mahkumların yaşam haklarını ihlali konusunun araştırılması, işkence ve kötü muamele iddialarının acil, etkin şekilde soruşturularak bütün sorumluların yargı önüne çıkartılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

E.00000521504

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	<i>T. Hatimoğulları</i>
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	<i>K. Peköz</i>
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	<i>B. Öztürk</i>
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	<i>D. Taşdemir</i>
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	<i>F. Kerestecioğlu</i>
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	<i>K. Bulbul</i>
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	<i>A. Acar Başaran</i>
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	<i>N. İpekyüz</i>
10	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	<i>M. Rüştü Tiryaki</i>
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	<i>F. Uca</i>
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	<i>E. Aydemir</i>
13	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	<i>S. Aydeniz</i>
14	MUSA FARISOĞULLARI	DİYARBAKIR	<i>M. Farisoğulları</i>
15	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	<i>S. Güzel</i>
16	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	<i>H. Özsoy</i>
17	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	<i>G. Paylan</i>
18	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	<i>İ. Taşcier</i>
19	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	<i>R. Tosun</i>
20	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	<i>Ş. Çoşkun</i>